

Bilag 4

Faktaark om sortering af affald

23-10-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 17972

Dokumentnummer i F2
215635

Sagsnummer eDoc
2025-0269045

Resume

Københavns Kommunes system for husholdningsaffald er baseret på kildesortering, hvor hvert materiale indsamles for sig, for at sikre økonomisk effektivitet og høj reel genanvendelse. Affaldsordningerne er tilpasset byens boligsammensætning med over 90 pct. etageboliger. Ved etageboligerne indsamles affaldet i større beholdere, og beholdervolumen og tømningshyppighed er for de enkelte ejendomme tilpasset antallet af husstande og erhverv og dermed til affaldsmængden. Ved villaer indsamles i færre mindre beholdere, der for rest og mad, hhv. papir og metal er opdelt i to rum. Indsamling ved husstanden er suppleret af kuber til glas og sorteringspunkter på offentlige arealer.

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet et faktaark med spørgsmål og svar på nogle af de typiske spørgsmål om affaldssortering.

Indhold:

- **Q13 Hvornår har Københavns Kommune indført de 10 affaldsfraktioner?**

Q13 Hvilke beslutninger er der truffet i BR om restaffaldssortering og ARCs anlæg

Link til opdateret information på hjemmesiden: I København lader vi ikke gode ting gå til spilde | Københavns Kommune

Generelt om sorteringsanlæg

Q1 Findes der sorteringsanlæg til restaffald, som kan sortere alle fraktioner?

Q2 Nogle taler om, at borgerne ikke sorterer, og at der i stedet centralsorteres i Nederlandene og Norge. Hvad er det, der sker her?

- **Q3 Er der andre danske kommuner end København, der har planer om at etablere sorteringsanlæg til restaffald?**

Q4 Er det billigere at sortere på anlæg end at borgerne skal sortere?

Q5 Hvilke fraktioner kan ikke sorteres på sorteringsanlæg?

Affaldssortering i København

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

- **Q6 Hvordan har genanvendelsen af husholdningernes affald udviklet sig over de seneste fem år?**

Q7 Hvor meget af restaffaldet i København er fejlsorteret?

Q8 Hvor meget husholdningsaffald er der i København?

Q9 Hvor meget udsorterer Københavnerne?

Københavnerne udsorterede 102.000 ton affald i 2024. Det omfatter både genanvendeligt affald og affald til deponi eller specialbehandling (fx farligt affald). Derfor ligger genanvendelsen af husholdningernes affald på 46,3%, selv om københavnerne udsorterede mere (52%). Den reelle genanvendelsesprocent for husholdningsaffald i København var i 2024 40,3%.

Q10 Hvad synes Københavnerne om at sortere affaldet?

Q11 Hvorfor er det vigtigt at sortere affald, og hvilke fordele har affaldssortering?

- **Q12 Hvorfor bruger Københavns Kommune ikke anlæg til at sortere affaldet?**

Q13 Hvornår har Københavns Kommune indført de 10 affaldsfraktioner?

- **Q13 Hvilke beslutninger er der truffet i BR om restaffaldssortering og ARCs anlæg**

Link til opdateret information på hjemmesiden: [I København lader vi ikke gode ting gå til spilde | Københavns Kommune](#)

Generelt om sorteringsanlæg

Q1 Findes der sorteringsanlæg til restaffald, som kan sortere alle fraktioner?

Forvaltningen er ikke bekendt med sorteringsanlæg, som kan sortere alle fraktioner, sådan at borgerne helt kan undgå kildesortering.

Der findes flere anlæg i Europa, hvor plast, metal og mad- og drikkekartoner sorteres ud af restaffald. Især fremhæves ofte Nederlandene og Norge. Det varierer dog fra område til område i de to lande, om disse anlæg helt eller delvist erstatter borgernes sortering af de nævnte fraktioner, se næste svar.

Q2 Nogle taler om, at borgerne ikke sorterer, og at der i stedet centralsorteres i Nederlandene og Norge. Hvad er det, der sker her?¹

Nederlandene

Et eksempel er i Rotterdam. Her har borgerne i flere år sorteret plastik, metal og mad- og drikkekartoner (som her ofte forkortes MDK) sam-

¹¹¹ Informationerne her stammer fra Brancheforeningen Cirkulær

men med restaffald, som efterfølgende udsorteres på et automatisk anlæg. Borgerne skal dog stadig sortere pap og glas. I et andet eksempel i Haag er det i løbet af 2023 og 2024 blevet muligt for nogle bydele, at lade plast, metal og MDK blive i restaffaldet, mens andre bydele fortsat skal sortere dem for sig selv. Alle andre typer affald sorteres fortsat for sig selv.

Der er dog fortsat udfordringer på anlæggene med at udsortere fraktionerne i tilstrækkelig kvalitet, så de kan afsættes på markedet og genanvendes. Problemerne kan blandt andet være forurening fra farligt affald og lækgede kemikalier fra andet affald i restaffaldet.

Norge

Der er to anlæg til automatisk sortering af restaffald i Norge: IVAR i Stavanger og ROAF i Oslo-området. Her er hovedfokus på plastik, som er den eneste fraktion, der udsorteres på sorteringsanlæg.

I ROAF's opland skal alle øvrige fraktioner derfor sorteres for sig selv. Fx skal madaffald sorteres for sig selv i grønne poser, og tekstiler skal udsorteres som tekstilaffald, da det kan sætte sig fast i anlægget.

IVAR-anlægget brændte ned i 2022, og er nu ved at blive genopbygget.

Q3 Er der andre danske kommuner end København, der har planer om at etablere sorteringsanlæg til restaffald?

11 fynske kommuner har i samarbejde med forskere på Syddansk Universitet undersøgt mulighederne for at erstatte borgernes sortering af plastik og mad- og drikkekartoner med automatiske anlæg, der skal udsortere disse fraktioner fra restaffaldet.

I 2021 søgte de involverede fynske kommuner Miljøministeriet om dispensation for reglerne om affaldssortering. I december 2023 afviste Miljøministeriet og folketingspartierne bag *Klimaplanen for affald og cirkulær økonomi* (som definerer den nuværende affaldssortering) at give de fynske kommuner dispensation.

Q4 Er det billigere at sortere på anlæg end at borgerne skal sortere?

Det er forvaltningens umiddelbare skøn, at det koster nogenlunde det samme at sortere på ARC's kommende anlæg, som at indsamle og behandle affaldet, når borgerne har sorteret det. Der er her set på restaffald, plast, metal, mad- og drikkekarton, papir og pap. Det bemærkes, at ARC's anlæg ikke har mulighed for at modtage restaffald fra områder uden kildesortering.

Q5 Hvilke fraktioner kan ikke sorteres på sorteringsanlæg?

- Tekstiler: For at tekstiler skal kunne genanvendes, skal de holdes rene og tørre, hvilket ikke er muligt, hvis de indsamles sammen med restaffald. Det peger på separat indsamling.
- Farligt affald, elektronik og batterier: Teknologien er ikke i stand til at frasortere disse fraktioner
- Glas: Erfaringen siger, at glas går i stykker i restaffaldet og ikke kan udsorteres på et sorteringsanlæg. Desuden kan hele flasker gå til genbrug, hvis de indsamles særskilt, så de forbliver hele.

- Madaffald: Skal ifølge EU og dansk lovkrav være kildesorteret og indsamlet særskilt, for at det kan indgå i en genanvendelsesproces, hvor det efter bioforgasning må anvendes som gødningsprodukt. Madaffaldet kan derfor ikke genanvendes, hvis det har været indsamlet med restaffaldet. Sorteringsanlæg kan ikke identificere og sortere madaffaldet fra andet affald.
- Affald, der er mindre end 6 cm. Erfaringen siger, at sorteringsanlæg ikke kan sortere på de små emner i restaffaldet. Det gælder fx for små plastting.

Affaldssortering i København

Q6 Hvordan har genanvendelsen af husholdningernes affald udviklet sig over de seneste fem år?

Genanvendelsen af husholdningernes affald er steget over de seneste år og var i 2024 på 46,3%.

År	KK Procent
2019	39,5%
2020	41,5%
2021	41,6%
2022	41,2%
2023	43,2%
2024	46,3%

Q7 Hvor meget af restaffaldet i København er fejlsorteret?

Københavns Kommune har fået gennemført restaffaldsundersøgelser i 2016, 2020 og 2023. Andelen af fejlsortering er defineret som den andel af restaffaldet, der kunne genanvendes i kommunens affaldsordninger, hvis det ikke lå i restaffaldet. Det kan fx være pap eller plast, der ligger i restaffaldet i stedet for i beholderen til hhv. pap eller plast. Tal for 2020 og 2023 er vanskelige at sammenligne med 2016, hvor der ikke var ordninger for mad- og drikkekarton og madaffald blev kun indsamlet fra få villahusholdninger.

Det betyder, at kartoner og madaffald lå i restaffaldet som korrekt sorteret affald i 2016, hvor det i restaffaldsundersøgelsen fra 2020 og 2023 er fejlsorteret.

I 2020 var omkring 80 % af restaffaldet fejlsorteret, mens det i 2023 er faldet til omkring 69%.

Q8 Hvor meget husholdningsaffald affald er der i København?

I 2024 var der 196.000 ton husholdningsaffald i København.

Sammenlignes mængden per borger i København med landstal, er de seneste opgjorte data fra 2022. Her var der 534 kg per borger på landsplan og 304 kg per borger i København.

Q9 Hvor meget udsorterer Københavnerne?

Københavnerne udsorterede 102.000 ton affald i 2024. Det omfatter både genanvendeligt affald og affald til deponi eller specialbehandling (fx farligt affald). Derfor ligger genanvendelsen af husholdningernes affald på 46,3%, selv om københavnernes udsorterede mere (52%). Den reelle genanvendelsesprocent for husholdningsaffald i København var i 2024 40,3%.

Q10 Hvad synes Københavnerne om at sortere affaldet?

Københavns Kommune har årligt siden 2020 spurgt københavnernes om deres holdning til affaldssortering.

Opbakningen til affaldssortering har i hele perioden været høj – omkring 95% mener, at man bør affaldssortere. Der er dog lidt forskel på om borgerne mener, at man skal sortere alt eller bare noget af sit affald. Tal fra undersøgelsen i 2025:

- 25% mener, at man bør sortere alt sit affald, uanset hvor meget det kræver
- 55% mener, at man bør sortere en stor del af sit affald, også det affald, der kræver en ekstra indsats
- 15% mener, at man kun bør sortere det, der er nemmest at sortere
- 5% mener slet ikke, at man bør affaldssortere

Q11 Hvorfor er det vigtigt at sortere affald, og hvilke fordele har affaldssortering?

Affaldssortering fremmer bæredygtighed.

- Ressourcebesparelse: Ved at kildesortere affaldet, kan vi genanvende materialer som plast, metal, papir og glas. Dette sparer naturlige ressourcer, da genanvendelse ofte kræver mindre energi end produktion fra nye råmaterialer.
- Reduktion af forbrænding og deponi: Affaldssortering hjælper med at reducere mængden af affald, der ender til forbrænding eller på deponi. Dette forebygger tabet af ressourcer og mindsker arealbehovet for deponier og reducerer produktionen af skadelige deponigasarter som metan.
- Miljøbeskyttelse: Ved at sortere farligt affald, såsom elektronik og kemikalier, korrekt, undgår vi, at skadelige stoffer frigives i naturen. Dette beskytter jord, vand og luft mod forurening.
- Økonomiske fordele: Genanvendelse kan også have økonomiske fordele, da mange genanvendelige materialer har en værdi. Kommuner kan spare penge på affaldshåndtering og samtidig skabe arbejdspladser inden for genanvendelsesindustrien.
- Bevidsthed og ansvar: Affaldssortering kan understøtte en kultur af miljøbevidsthed og ansvarlighed blandt borgere. Det kan få folk til at tænke over deres forbrug og affaldsproduktion og tilskynde til mere bæredygtige levevaner.

Q12 Hvorfor bruger Københavns Kommune ikke anlæg til at sortere affaldet?

Lovkrav medfører at kommunerne ikke selv kan eje og drive genanvendelses-/sorteringsanlæg. Men meget af det affald, som indsamles særskilt i kommunens affaldsordninger, gennemgår sortering på affaldsvirksomhedernes avancerede anlæg, før det kan genanvendes. Det gælder fx plast, metal og madaffald.

Fra den 1. oktober 2025 træder producentansvar for emballage i kraft i Danmark, og herefter vil ansvaret for behandlingen af særskilt indsamlet plast, metal, mad- og drikkekarton samt glas overgå til producenternes kollektive organisationer.

Det kommende sorteringsanlæg til restaffald har fået dispensation fra ovennævnte lovkrav, og kan derfor ejes og drives af ARC for København, Frederiksberg og Tårnby kommuner. Anlægget er under etablering og forventes at åbne i efteråret 2026.

Q13 Hvornår har Københavns Kommune indført de 10 affaldsfraktioner?

Der har i mange år været krav om at indsamle restaffald og farligt affald særskilt. Desuden er der krav om særskilt indsamling af følgende genanvendelige materialer:

Fraktion	Papir	Glas	Pap	Metal	Plast	Madaffald	Drikkevarekartoner	Tekstil
Hvornår startede?	80erne	80erne	90erne	2012	2012	2018	2021	2023

Q13 Hvilke beslutninger er der truffet i BR om restaffaldssortering og ARCs anlæg

I henhold til aftalen mellem ejerkommunerne i I/S ARC fra sommeren 2016 om genopretning af økonomi og CO₂-fortrængning ("Tillægsaftalen") udarbejdede ARC en plan for genanvendelse og CO₂-reduktion, som bl.a. indeholdt et anlæg til sortering af forbrændingsegnet affald. BR godkendte denne plan i juni 2018. Indstillingen omfattede udover sorteringsanlægget punkter om import af affald, takstforhøjelser for forbrænding og hjemtagelse af affaldsindsamlingen i København.

Indstillingen blev ændret for nogle af de øvrige punkter, men ikke for ARCs plan inkl. sorteringsanlæg. Den samlede indstilling blev godkendt med 36 imod 13. Seks undlod at stemme.

For stemte: A, Ø, B og F.

Imod stemte: V, C, O og I.

Følgende medlemmer undlod at stemme: Å

C og I havde i forhold til sorteringsanlægget følgende protokolbemærkning: Vi er imod takstforhøjelserne til nye dyre anlæg.

BR har flere gange og senest den 28. november 2024 taget stilling til finansiering af sorteringsanlægget, hvor der blev godkendt en anlægsramme på 375 mio. kr.

Indstillingen blev godkendt med 37 stemmer mod 16. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: Ø, A, F, B og Å

Imod stemte: C, V, I og O